

පුරවැසිභාවය

2010 වර්ෂයේදී මා වාර්තාපොදු ප්‍රාදේශීය මිනිස්දෝරු කාර්යාලයේ සේවය කරමින් සිටින අතරතුර දිනක පෙර.ම.අධිකාරී කේ.පී.පී.කරුණානායක මහාගෙන් දුරකතන ඇමතුමක් ලැබුණි. ඒ, කාන්තා ඉංජිනේරු මැනුම සඳහා මා තෝරා ගෙන ඇති බව සතුටින් දන්වමින් සහ එය සඳහා දැනුම්දීමක් බවත් ඒ සඳහා කඩිනමින් සූදානම් වන ලෙසත් දැනුම් දෙමිනි. කෙසේ වුවද නිශ්චය වී තැනින් වතුර ගලා බසින බව දන් මා අකමැත්තෙන් වුවද ඒ සඳහා කැමැත්ත ප්‍රකාශ කර සිටියෙමි. 2010 වර්ෂයේ අගෝස්තු 04 දින ඒ සඳහා මම පිටත්ව ගියෙමි. අනුරාධපුර පෙර.ම.අධි. එච්.කේ.සුනිල් මහා ගෙන් අවශ්‍ය උපදෙස් සහ විස්තර පත්‍රිකා ලැබුනි. මගේ පාර්ශ්වය සිටි මිනිස්දෝරු මහතකු සමඟ මිනිස්දෝරුවරුන් 12 ක් අත්සුක්ක කර තිබුනි. මැනුම් සහායක මහතන් 110 ක් පමණ සහ රියදුරන් සමඟ වාහන 12 ක් අත්සුක්ක කර තිබුනි. තවද දිගතලාවෙන් පළමුවෙන් ක්ෂේත්‍රයට එන මිනිස්දෝරු මහතන් 12 ක් ද අත්සුක්ක කර තිබුනි. එම දිගතලාවෙන් පැමිණෙන මිනිස්දෝරු මහතන් අධීක්ෂණය සඳහා මිඟු/ නිමලේචර මහතා පත්කර තිබුනි.

2010.08.05 යාන්තම බාහිර කඳවුරට පැමිණිනා, කාර්යාලය සඳහා ලැබී තිබුණේ වාර්තාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් එක ලග පිහිටි කාර්යාල දෙකකි. එහි රංඛණය නැතිව මැස මහතකු පැමිණියේය. ඔහු එම ප්‍රදේශයට නුදුරු ගමක අයෙක්. ඔහු මෙම කාර්යාල දෙක පිළිබඳව රඹවත් කතාවක් පවසන ලදී. "මේවා 1980 දශකයේ ඉදිකරන ලද අතර එහි වාර්තාර්ග කාර්යාල පැවැති අතර උතුරේ ගුද්ධයෙන් අවතැන්වූ පිරිසක් 1991 දී පමණ මෙහි පදිංචි කර ඇත. වාර්තාර්ග කාර්යාලයේ උපවැඩ පරීක්ෂක මහතකු එම පැමිණ සිටි කාන්තාවන් සමඟ අතිශය සම්බන්ධතා ඇතිකරගත් අතර එක් කාන්තාවකගේ සැමියකු විසින් ඔහු කපා කොටා එම ස්ථානයේදීම ඝාතනය කර ඇත. අනතුරුව 1992 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා එම ගොඩනැගිලි වල බිහිවී තිබූ බවද අනාවරණය විය.

අප මෙහි සහ වීට මෙම කාර්යාල භූමිය බෝසර් කර කාර්යාල අලුතින් සායම් කර තිබුනි. කාර්යාල බිම සෝදා එ මහ වාර්තාර්ග කර තිබුනි. එයට ඇතුළුවත්ම වඩුවෙන් දැඩිව දැනෙන්නට විය. අධික තබනවිට පොලොව වාර්තාර්ග ගැලවී ගොස් වඩුවේ බෙටි සහිත බිම මතුපිටින් විය. 1992 සිට අභාවයට ගිය අධි 50 ක් පමණ ගැඹුරු ලද ඉස තිබුනි. එයින් ඉවත්කරන ලද මඩ ගොතොර අඩි ගනනාවක් ඇතට ගලා ගොස් තිබුනි. අධි 2 ක් පමණ ජලය ලද්දේ විය. මාස ගනනක් පැවැති ඉඳෝරය නිසා අවට පරිසරය ඉතාමත් කාෂටක විය. නැමට පවා බිමට ගෝ ජලය නොමැති විය. මෙම ප්‍රදේශයට කිසිම දුරකතන සම්බන්ධතාවයක් නොමැත.

ව්‍යවස්ථාපිත වැඩට ගොස් දිග නැමෙන් අනතුරුව වූයේ 4 ප්‍රදේශයෙන් කැම බඩු මිළදී ගෙන ආපසු පැමිණියෙමු. මැස රංඛණය විසින් රාත්‍රි ආහාර පිළියෙළ කරන ලදී. 1992 වර්ෂයේ අතහැර ගිය හට්ටි වලින් වල මෙම කැම පිළියෙළ කර තිබුනි. ආහාර ගන්නා අවස්ථාව වන විට ගත තරමක් උණුසුම් වී තිබුන හෙයින් එය එතරම් තැකීමක් නොවිය. ගෙනගිය ඇතිරිලි බිම එවා නිදා ගත් අතර පසුදින බලන කල වාර්තාර්ග එවාට අල්ලා තිබුනි.

පසුදින සිට මිනිස්දෝරු මහතන්, මැනුම් සහායක මහතන් පැමිණෙන්නට විය. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ මැස කණ්ඩායම් කිහිපක්ම මෙම බාහිර කඳවුරට අත්සුක්ක කර තිබුනි. ඉතාමත් දුෂ්කර ප්‍රදේශයක් වූ මෙහි මැස කණ්ඩායම් සඳහා නිවාස සෙවීම විශාල ගැටලුවක් විය. පත්සල, වහල නැති ගෙවල් ඇදියෙහි මැස කණ්ඩායම් තවත්වන්නට සිදුවිය. වාහන සමඟ රියදුරන්ද පැමිණියහ. සමහර ගෙවල්වල කිසිම පහසුකමක් නොවීය. කාර්යාල බඩුබාහිරයේදී ක්‍රම ක්‍රමයෙන් ලැබුනි. ලංකා බෙදී ටෙලිෆෝනයක්ද දින කිහිපයකින් ලැබුනි. එක් එක් දිස්ත්‍රික්ක වලින් වාහනද ලැබුනි.

යාන්ත ඉංජිනේරු මැනුම වැඩ පමණක් වර්ග කිලෝමීටර් කොටු 109 කින් යුක්ත විය. ඒ වූ කලී ඉතා විශාල ඉංජිනේරු මැනුමකි. වැඩ සංවිධානය කරන ලදී. එක් එක් මිනිස්දෝරු මහතකුට එක් කිමි කොටුව බැගින් බොදෙන ලදී. එක් කෙළවරක සිට මෙම කොටු මැනුම් කිරීමට භාරදෙන ලදී.

දුෂ්කරතා විශාල වශයෙන් ගොඩනැගෙන්නට විය. මේවා විශාල කාර්ය මණ්ඩලයක් තනිගෙන් පාලනය කිරීමට සිදුවිය. ලැබී තිබුන වාහන බොහොමයක් ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්ක වල අවලත් තත්වයේ තිබී එවන ලද වාහන විය. වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම, ඉන්දුන ලබා සහ අවශ්‍ය කැම බඩු මිළදී ගැනීමට කිමි 60-70 ක් තරම් දුරින් වූ කගටගස්දිගමය, පදවිය හෝ හොරොට්පතාන නගර වලට යාමට සිදුවිය. රම් සඳහා අත්සුක්ක කරන ලද කිමි කොටු සඳහා ගමන් කිරීමට මාර්ග නොවීය. මැස කේවාසික ප්‍රශ්නය දැඩිව බලපාන්නට විය. යාන් ඔයෙන් එගොඩ මෙගොඩ ගොස් වැඩ කිරීමට සිදුවිය. වල්අලි සහ කිඹුලන්ගෙන් ආරක්ෂා වීමට විශාල වෙහෙසක් දැරීමට සිදුවිය. මැස මහතන්ට මුදල් අත්තිකාරම් බොදෙන බව කීවත් එවා නිසමන දිනවලදී නොලැබුනි. ඔවුන්ගේ නොයන්ගුන්කාරිකම මග හැරීමට මට ඇපවෙන්න සිදුවිය. මැනුම් සහායකයින් බොහෝ දෙනෙක් මා දන්නා අය බැවින් මාගේ ඇපවීම ඔවුහු විශ්වාස කලහ. සති 2 ක් පමණ මෙසේ වැඩ කරගෙන යද්දී දිගතලාවෙන් මිඟු නිමලේචර මහා සහ අලුත් රම් මහතන් 10 ක් පැමිණියහ.

තත්වය ඊටත් වඩා නරක අතට හැරැනි. එම රම් වරුන්ටද වාහන සහ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට සිදුවිය. මා විසින් එක්තරා ක්‍රමයකට පවත්වාගෙන ආ වැඩ මිඟු නිමලේචර මහාගේ පුරෝගිත දැනුම මත වෙනස් කරන්නට විය. තවද ඔහු සමඟ දිගතලාවෙන් පැමිණි මිනිස්දෝරු මහතන්ට කැලෑ කැපීමෙන් තොර කුඹුරු යායවල් සහිත කිමි කොටු තෝරා දී තිබුනි. එවා එක පිළිවෙළකට නොව තැනින් තැන විය. එයට මා මෙන්ම මා සමඟ සිටි මිනිස්දෝරු මහතන් මෙයට වරද්ධ විය. එම ගැටලුව පෙර: මිඟු සහ පළාත් පෙර: මිඟු පැමිණ සමතයකට පත් කලද මා සැඟීමකට පත් නොවුනි. තවද මිඟු නිමලේචර මහා කාර්යාලයට පැමිණියේ සතිසකට දින එකක් හෝ දෙකක් පමණි. ඉතිරි දින ඔහු මැ.සි.ආයතනයේ දේශන සඳහාද තවත් දින දෙකක් යාම ඊම සඳහාද වෙන් කරගෙන තිබුනි. ඔහු නොමැති සිහලුම අවස්ථාවලදී එම කණ්ඩායම් පිළිබඳ වගකීමද මාගේ පැවරැනි.

රම් වරයකුට එක් කිමි කොටුවක් කිරීමට හොඳේ කාලයක් ගතවන බැවින් එය කඩිනම් කිරීම සඳහා පෙන්නුම් කරන ලදී. එහිදී, ඉන්පසු විශාල ලෙස වැඩ කඩිනම් විය. උසස් නිලධාරියෙකු විසින් වැඩ පරික්ෂාවට පැමිණීම වැඩ අවසන්වීමට තවත් හේතුවක් විය. වැඩ පරික්ෂා කිරීමට පැමිණියද ඔහු කමේ මිනිත්වයෙන් මහතුව 22 දෙනෙකු සමග දවස පුරා සතුවූ සාම්ප්ලයක් ගෙවීමයි. මසකට දින 3 ක් හෝ 4 ක් පැමිණීමෙන් විශාල මිනිත්වයෙන් දින ගනනක් අපතේ යාම සිදුවිය. මා විසින් සප වෙත දන්වා ලිපිකරු මහතකු ගෙන්වා නමුත් ඔහු අතුරු වැඩ කිරීමේ ක්‍රමයකට වැඩකළ හෙයින් ඔහුගේ වැඩද මා හට කිරීමට සිදුවිය.

තත්වය මෙසේ ගෙවී යද්දී මායා මහතුවගේ නිවාඩු යාම බරපතල කැලඹුමක් විය. දුරකතන ජාල සම්බන්ධතාවක් නැති මෙම පිරිස, ප්‍රකාශ, දුරක, බිරිඳට, අසන්නීය බව, දන්වා හෝ වෙනත් ඉවත දැමිය නොහැකි හේතුවක් දන්වා දුරකතන ඇමතුමක් ලැබූ බවත් කෙසේ හෝ ගෙදර යාමට අවශ්‍ය බවත් කියා සිටිති. තවත් අයෙක් ගෙදර ගොස් අසන්නීය බව දන්වා දැනුවත් කළේය. සමහර මිනිත්වයන්ගෙන්ද මේ අයුරින්ම ක්‍රියා කරන්නට විය.

මෙම තත්වය මහතරවීම සඳහා මවිසින් විවිධ ක්‍රියා මාර්ග අනුගමනය කරන ලදී. එරෙහි සිසුලු දෙනා කැඳවා දෙවියන් උදෙසා කිරිගුරුමේ ආදිය කරන ලදී. සාදා පවත්වන ලදී. කැලැවේ වැඩවලින් මසුන් ඇල්ලීම, දඩමස් සොයාගැනීම ආදී හඳුන්වාදෙන ලදී. තවද කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් කැලේ මැද ඇති කුඩා ගම්වල ජෛවී කරවුයෙහි.

මවුනට හිතකාමී පරිසරයක් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් ඇති වන්නට විය. බාහිර කඳවුරු දීමනා ක්‍රමයෙන් ලැබෙන්නට විය. නිවාඩු යන මිනිත්වයන් මහතුවට සාදා බද්දක් පනවන ලදී. ක්‍රම ක්‍රමයෙන් නිවාඩු යාම අඩුකරගත හැකිවිය. මේ අයුරින් වක දිනක් ගතවෙද්දී සමහරුන්ගේ ගමේ යාම ඉතාමත් අඩුවිය. තම ස්වාමියා කළකින් කතා නොකළ බවද, මාගට මුදල් කිසිවක් නොඑවූ බවද, මාසයකින් නැතිවී දෙකකින් ගෙදර නොපැමිණී බව, ආදිය පවසා කාර්යාලයේ ඇති දුරකතනයට බරින්දැවැන්ගෙන් නිතර ඇමතුම් ලැබෙන්නට විය. මේ බව එම මාස මහතුවට දන්වා සිටියද මෙම හිතකාමී පරිසරය නිසා ඔවුන් ගමේ ගියේ නැත.

2010 දෙසැම්බර් මස විට මම ඉතාමත් අසීරුතාවයකට මුහුණ දුනිමි. එනම් මාගේ බිරිඳට ඉතාමත් අසීරු රෝගයක් වැළඳීම හේතුවෙනි. මෙම රෝග තත්වය නිසා ඇයට මහරගම පිළිකා රෝගයේ නේවාසිකව ප්‍රතිකාර කැනීමට සිදුවිය. ගෞරවයෙන්ද භාජනය විය. ඉන්පසු කුරුණෑගල රෝගලේද නේවාසිකව ප්‍රතිකාර කැනීමට සිදුවිය. මෙම කාලයේදී දෙපාර්තමේන්තුවේ සිසුලු හිතවත් නිලධාරීන් මාගට මුළු මෙන්ම හැකි සෑම අයුරින්ම උදව් උපකාර කරන ලදී.

මාගේ එම අපහසුතාවයන් රාජකාරි කිරීමේදී සමහර ප්‍රමාද වීම් සිදුවිය. එහෙත් ඉහත කී ප්‍රියජනක තත්වයන් යටතේ කණ්ඩායම් වලට කණ්ඩායම් කිසිදු බාධාවකින් තොරව රාජකාරි ඉටුකළේය. 2011.01.01 දින මා යාංචය කඳවුරට යන අතරතුරදී කුරුණෑගල දිමකා වෙත ගියෙහි. නිසර වික්‍රමආරච්චි මහතාගේ මෙහෙයවීමෙන් එහි ජින නව වසරට ආශීර්වාද ලබා ගැනීම සඳහා බර්ම දේශනාවක් පවත්වන ලදී. නිසර මා අමතා කියා සිටියේ, අද බර්ම දේශනාව සඳහා නැවතී හෙට බාහිර කඳවුර සඳහා යන ලෙසය. මා එයට අවනත වූයෙන් ජින නැවතී පසුදින යාංචය යාමට පිටවුනෙහි. ජින පළාත් පෙර.ම.අ. සහ දිස්ත්‍රික් පෙර.ම.අ.විසින් පරික්ෂණයක් සඳහා පැමිණෙන බව දන්වා තිබුණි. මා 0745 වන විට අනුරාධපුරයට ගොඩ වුනිමි. පෙර.ම.අ. දෙදෙනා අනුරාධපුර සිට ගමන් අරඹන බැවින් ඔවුන් සමග යාම පිණිස මා විසින් දුරකතන ඇමතුම් දුනිමි. එහෙත් දෙදෙනාම දුරකතන ඇමතුම් වලට ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ නැත.

0815 වන විට මා අනුරාධපුර දිමකා වෙත ගියෙහි. වෙනදා 0900 ට පමණ කාර්යාලයෙන් පිටත්වන එ අය ජින කළකියාම පිටත් වී තිබුණි. දිමකා වෙත ගොස් නැවත බස් නැවතුම කරා පයින්ම ගොස් දැඩි කළකිරීම මධ්‍යයේ බසයක් නැගී දහවල 1230 පමණ වනවිට යාංචයට ගියෙහි. එ වන විටත් පෙර.ම.අ. දෙදෙනා මා නොමැතිව මිනිත්වයෙන් පරික්ෂා කරමින් සිටියහ. ලොකු මහත්තයා දැනුනි එන්නේ, එක් පෙර.ම.අ. පැමිණ අතර අනෙක් පෙර.ම.අ. ද එය අනුමත කළේය. එ අවස්ථාවේදීම එක් පෙර.ම.අ. ක් විසින් මෙය සප ව දැන්විය යුතු යැයි කළ යෝජනාව අනුව අනෙක් පෙර.ම.අ. එවලේම දුරකතනය ගෙන අති.සප කේ.ඩබ්.එන්.ඩී.කරුණාරත්න මයාට දන්වන ලදී.

මාගට ප්‍රධාන කඳවුරට පැමිණෙන ලෙසත් විපේකයන් මයාට වැඩ භාරගන්නා ලෙසත් අති.සප විසින් 2011.01.07 දින කිසිදු විභාගයකින් තොරව මාවෙත දන්වා එවා තිබුණි. මේ බව දැනගත් මිනිත්වයන්ගෙන් එයට විරුද්ධව නැගී සිටීමට අද්වන් කළහ. එසේ නොකරන ලෙස මා ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියෙහි. ජිනම මම දෙපාර්තමේන්තුව අතහැර යාමට තීරණය කළෙහි. යාංචය බාහිර කඳවුර යාමට සිසුලු දෙනාම අකමැත්ත ප්‍රකාශ කළ අවස්ථාවේදී එ සඳහා ඉදිරිපත්වූ මා හට ලැබුන ඉරණම, ප්‍රතිචාරය එයයි. මෙම ඉංජිනේරු මැනුම සඳහා මගෙන් සිදුවූන අවිධිමත් දායකත්වය දන්නේ මා පමණකි. එහිදී වූන දුෂ්කරතා, අපහසුතා, සිදුවීම්, පොතක් ලිවීමට තරම් ප්‍රමාණවත්ය. මා එහි සිටින කළ මාගේ බිරිඳ සිටියේ මාගරගම පිළිකා රෝගයේ නේවාසිකව ප්‍රතිකාර ලබමින්ය. මෙම මැනුම ආරම්භයේදී දිරි දීමනා ක්‍රමයක් නොවූන අතර වැඩ කඩිනම් කිරීම පිණිස දිරිදීමනා ක්‍රමයක් ලැබුණි. මෙතෙක් කල් කරන ලද වැඩවල පිළුරු සම්මත කිරීමට ආසන්නව තිබුනද ප්‍රථමයෙන් වැන්නෙක් මුදලක් ලබාගැනීම නිලධාරීන්ට නොදිරිවූ නිසා මා හට නිර්දේශ ලෙස ආපසු එන්නට සිදුවූ බව මම දනිමි. මම මටම දොස් කියා ගනිමින් 2011.01.13 දින ප්‍රධාන කඳවුරට ආපසු පැමිණියෙහි.

මා ආපසු පැමිණෙන විට මිනිස්දෝරු මගතුන් ඇතුළු සියලුදෙනා ඉතා හොඳින් රාජකාරි කරමින් සිටියහ. එ පෙර කී පරිදි මා විසින් ඔවුන් පරිසරයට හුරුකිරීම හේතුවෙනි. කෙසේ වුවද මා පැමිණෙන විට චාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවෙන් පැමිණි රියදුරු මගතකු සහ මැනුම් සහායක මගතකු එම ප්‍රදේශයේ පුරවැසිභාවය බොහෝ දෙනෙකු, තවත් කිහිප දෙනෙක් ද්විත්ව පුරවැසිභාවය බොහෝ දෙනෙකු තිබුණි. මිනිස්දෝරු මගතුන් කිහිප දෙනෙක්ද පුරවැසිභාවය සඳහා ඉල්ලුම් කර තිබූ අතර එ එක විටත් ඔවුන්ට ද්විත්ව පුරවැසිභාවය තිබූ නිසා එවා ප්‍රතික්ෂේප විය.

මේ මිනිස්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ මාගේ රාජකාරි කාලයේදී සිද්ධිමත් ඉතා කෙටි සටහනකි.

- පුෂ්පදේව